

PODACI O PROJEKTU

Bosna i Hercegovina | Juni 2016. godine

OSPORAVANJE RODNIH STEREOTIPA, PROMOVISANJE ZDRAVIH ŽIVOTNIH STILOVA

Projekat „Promovisanje zdravih životnih stilova među mladima u Bosni i Hercegovini osporavanjem rodni stereotipa“ doprinos je „Inicijativi mladića“ koju provodi CARE International, koji se oslanja na prethodne rezultate inicijative i promovise zdrave životne stilove, osporava rodne stereotipe i pruža mladima edukacije o životnim vještinama.

Patrijarhalne i rigidne norme zasnovane na rodnoj podjeli još uvijek prevladavaju u društvu Bosne i Hercegovine. Od rane dobi, dječaci i djevojčice se uče uklapanju u rodne uloge. Za mladiće to znači da trebaju izrasti u „prave muškarce“, agresivne i samopouzdanе, hraniоce i zaštitnike porodice i zajednice. S druge strane, od djevojaka se оčekuje da izrastu u domaćice, odgajaju djecu, vode domaćinstvo i budu ovisne o svom mužu. Kroz odgoj, mladići i djevojke se oblikuju da odgovaraju svojim društvenim ulogama, kao i оčekivanim ponašanjima u odnosima sa vršnjacima, porodicama i širom zajednicom. Kako bi pokazali svoju muškost, mladići često ulaze u štetne i opasne aktivnosti kao što je pretjerana konzumacija alkohola, konzumacija duhana i droga, te bezobzirna vožnja. Također, oni češće koriste nasilje protiv žena i svojih vršnjaka. Ove patrijarhalne rodne norme uče se i usvajaju kroz porodični odgoj, školsku okolinu, vršnjačke grupe i zajednice.

MLADIĆI I DJEVOJKE, ŠAMPIONI PROMJENA

Kako bi se osporile rodne norme i s njima povezani stereotipi, projekat se fokusira na promovisanje zdravih, nenasilnih i rodno pravičnih životnih stilova među mladićima i djevojkama u BiH. Mladi ljudi su u dobi kada se nezdravi životni stilovi najlakše i najčešće usvoje. Stoga projekat teži tome da mladiće i djevojke osnaži znanjima i vještinama kako bi uspješno izbjegli konzumaciju duhana, zloupotrebu alkohola i droga, i zaštitili svoje reproduktivno i mentalno zdravlje.

Da bi mladi ljudi uistinu mogli usvojiti zdrave životne stilove i uspješno preći u zreliju dob, potrebna im je podrška u lokalnim zajednicama, te istinski životni uzori. Omladinske organizacije i profesori trebaju zauzeti ključnu ulogu u ohrabriranju i potpori mladih ljudi. Stoga projekat također ojačava kapacitete mladih edukatora i profesora kako bi mogli održavati neformalne edukacije o životnim vještinama u školama i zajednicama. Edukacije se fokusiraju na zdravlje, ravnopravnost spolova i sprječavanje nasilja. Naposljetku, kurikulumi ovih edukacija bi trebali biti uključeni u programe škola diljem zemlje, kako bi pomogli što većem broju mladih da ostvare svoj puni potencijal.

Promovisanje zdravih životnih stilova i ponašanja također se provodi kroz „Budi Muško“ klubove, koji služe kao katalizatori društvenih akcija u školama i zajednicama, te kao mjesta gdje mladići i djevojke mogu biti šampioni promjena u svojim zajednicama.

ZAJEDNIČKIM NAPORIMA UKLJUČENO 50.000 MLADIH

Kako bi se ostvarili najbolji mogući ishodi projekta, ostvarena je saradnja sa ministarstvima, gender-centrima, obrazovnim institucijama, prosvjetnim radnicima, lokalnim omladinskim organizaci-

jama, kao i roditeljima. CARE International Balkan – u partnerstvu sa Asocijacijom XY iz Sarajeva, Perpetuum Mobile iz Banje Luke, te Youth Power iz Mostara – organizira edukacijske aktivnosti u 15 lokalnih zajednica širom zemlje.

10.000 mladih ljudi sudjelovat će u ovim edukacijama i ostalim projektnim aktivnostima. Međutim, 50.000 mladih ljudi će biti uključeno i kroz promotivne kampanje. Posebni naponi su uloženi u uključivanje marginaliziranih, te društveno isključenih mladića i djevojaka (unutar i van škola), osobito mladića i djevojaka iz romske populacije.

SAŽETAK PROJEKTA

NAZIV:

Projekat „Promovisanje zdravih životnih stilova među mladima u Bosni i Hercegovini osporavanjem rodni stereotipa“

DOMENA:

Zdravlje

TEMA:

Zdravlje

ZEMLJA / REGIJA:

Bosna i Hercegovina

PARTNERI

Ministarstva obrazovanja i ministarstva zdravlja (entitetski i kantonalni nivo)
Gender agencije i gender centri
Austrijska razvojna agencija
OAK Fondacija

IMPLEMENTIRAJUĆI PARTNERI:

CARE Deutschland-Luxemburg e.V
Asocijacija XY, Perpetuum Mobile, Youth Power (nevladine organizacije)

POLAZNA TAČKA / POZADINA:

Patrijarhalne rodne norme u BiH utiču na stavove i ponašanja mladića i djevojaka, koji se oblikuju prema specifičnim društvenim ulogama i odnosima sa vršnjacima, porodicom i širom zajednicom. Kako bi pokazali svoju muškost, mladići se često upuštaju u štetne i opasne aktivnosti, kao što su pretjerana zloupotreba alkohola, konzumacija duhana i droga, te bezobzirna vožnja. Nadalje, češće su nasilni prema ženama i svojim vršnjacima.

CILJ PROJEKTA:

Projekat je fokusiran na povećanje zdravih životnih stilova i smanjenje rodni stereotipa među mladićima i djevojkama u BiH. Kroz edukacije o životnim vještinama u školama i zajednicama, mladima će biti prezentirane teme zdravlja, rodne ravnopravnosti, te sprječavanja nasilja. Osnivanjem „Budi Muško“ klubova u lokalnim zajednicama, mladi ljudi će se uključiti u društvene akcije i postati ambasadori promjene i primjer vršnjacima.

CILJNA GRUPA:

Mladi ljudi u dobi od 15 do 26 godina; ministarstva nadležna za omladinu, obrazovanje i zdravlje; edukatori/profesori; roditelji; nevladine organizacije.

10.000 mladih ljudi je uključeno u projektne aktivnosti; posebni naponi se ulažu u uključivanje omladine iz marginaliziranih grupa, naročito mladića i djevojaka iz romske populacije. Kroz promotivne kampanje, 50.000 mladih ljudi biće upoznato sa projektom i njegovim porukama.

BUDŽET:

CHF 700'000

TRAJANJE:

01.09.2014. – 31.08.2017. (kraj trenutne faze)

DODATNE INFORMACIJE I KONTAKT PODACI

Swiss Agency for Development and Cooperation (SDC)

Cooperation with Eastern Europe,
Western Balkans Division
Freiburgstrasse 130, 3003 Bern
Tel. +41 (0)58 462 22 12
E-Mail: deza-oza@eda.admin.ch
www.sdc.admin.ch

Ambasada Švicarske u Bosni i Hercegovini

Zmaja od Bosne 11, Zgrada RBBH, objekat B
BiH-71000 Sarajevo
Tel. +387 33 27 58 50, +387 33 25 40 30
Fax +387 33 57 01 20
E-Mail: sar.vertretung@eda.admin.ch
www.eda.admin.ch/bosnia-and-herzegovina